

ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENŲ GEROS AGRARINĖS IR APLINKOSAUGOS BŪKLĖS REIKALAVIMŲ, TAIKOMŲ NUO 2023 METŲ, APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2023 metų, aprašo tikslas – nustatyti geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės (toliau – GAAB) reikalavimus, kuriais užtikrinamas atitinkamų GAAB standartų, nurodytų Europos parlamento ir Tarybos reglamento [\(ES\) Nr. 2021/2115](#), kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai [\(ES\) Nr. 1305/2013](#) ir [\(ES\) Nr. 1307/2013](#), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. vasario 15 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu [\(ES\) Nr. 2022/648](#), III priede, įgyvendinimas nuo 2023 m. (toliau – aprašas).

II SKYRIUS SU KLIMATO KAITOS ŠVELNINIMU IR PRISITAIKYMU PRIE JOS SUSIJUSIŲ STANDARTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

2. Įgyvendinant **1 GAAB standartą** „Daugiamečių ganyklų arba pievų (toliau – daugiametės pievos) išlaikymas“, pareiškėjams taikomi šie reikalavimai:

2.1. Pareiškėjai, einamųjų metų paraiškoje deklaravę daugiameses pievas (Žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų klasifikatoriaus (toliau – Klasifikatorius) kodai DGP, DGI, DGA), privalo jų plotą išlaikyti, o suarus (esant aprašo 2.3 papunkčio sąlygai) privalo atkurti. Esant aprašo 2.3 papunkčio sąlygai privalo suartą plotą atkurti, kaip nurodyta aprašo 2.2 papunktyje bei detalizuota Daugiamečių ganyklų arba pievų atkūrimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. 3D-40 „Dėl Daugiamečių ganyklų arba pievų atkūrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

2.2. Pareiškėjas, neišlaikęs daugiamečių pievų, jas privalo atkurti tame pačiame arba kitame plote.

2.3. Kai einamaisiais metais pasibaigus deklaravimui nustatoma, kad daugiamečių pievų Lietuvoje sumažėjo daugiau nei leidžiama (daugiau nei 5 proc. lyginant referencinius (2018 m.) ir einamuosius metus), Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA) iki einamųjų metų gruodžio 31 d. pareiškėjus, kurie pagal trejų ankstesnių metų paraiškų (neatsižvelgiant į jas pateikusių pareiškėją) duomenis deklaravo plotus, kuriuose vietoj daugiametės pievos vykdoma kita veikla, informuoja, kad jie privalo atkurti daugiameses pievas iki kitų metų paraiškos pateikimo dienos. Jei kitais

metais daugiamečių pievų Lietuvoje sumažėjo daugiau nei leidžiama, už neatkurtus suartus daugiamečių pievų plotus taikomos GAAB reikalavimų pažeidimų sankcijos.

2.4. Atkurtos daugiametės pievos laikomos daugiametėmis nuo deklaravimo dienos, jei pareiškėjas įsipareigoja atkurtame plote deklaruoti daugiames pievas mažiausiai 5 metus. Nesant reikalavimo atkurti daugiames pievas, kodu DGP pievą deklaruoti galima tada, kai laukas patenka į KŽS_DR5LT žemės ūkio naudmenų sluoksnyje nustatytas daugiamečių pievų teritorijas.

2.5. Daugiametės pievos, kuriose pievų augalai sunyko ir (arba) vyrauja piktžolės, einamaisiais metais gali būti atnaujintos (persėtos) ir deklaruojamos DGA kodu neprarandant daugiametės pievos statuso.

2.6. Pievų ir ganyklų iki 5 metų plotams deklaruojamiems DGI kodu suteikiamas daugiametės pievos statusas su sąlyga, kad tokie plotai bus deklaruojami šiuo kodu bent penkerius metus iš eilės.

3. Įgyvendinant **2 GAAB standartą** „Šlapynių ir durpynų apsauga“, pareiškėjams, kurių deklaruojami plotai patenka į nustatytus šlapynių ir durpžemių plotus, nuo 2024 m. taikomi šie reikalavimai:

3.1. draudžiama sausinti šlapynių ir durpžemių plotus. Naujų drenažo sistemų įrengimas nuo 2024 m. draudžiamas, tačiau senų sistemų remontas ir rekonstravimas galimas, su sąlyga, kad tai nepakenks durpžemių aplinkosauginei būklei. Pakenkimas aplinkosaugos būklei traktuojamas tuomet, kai remonto ar rekonstravimo metu nusausinami plotai, kuriuose dominuoja vandens danga, išskyrus atvejus, kai įrengiamas reguliuojamas drenažo režimas (su reguliuojamas šulinio, drenažo rinktuvo komponentais);

3.2. draudžiama deginti durpžemių plotus;

3.3. durpžemių plotuose draudžiamas arimas.

4. Už aprašo 3.1–3.3 papunkčiuose išdėstytų reikalavimų nesilaikymą taikomos GAAB reikalavimų pažeidimų sankcijos, tačiau jeigu bendras nustatytas durpžemių ir šlapynių plotas deklaruojamame lauke yra mažesnis nei 10 proc., bet ne didesnis kaip 1 ha, už reikalavimų nesilaikymą sankcija netaikoma; be to, įžvelgiant durpžemių sluoksnio nustatymo netikslumus, pareiškėjas gali kreiptis į VĮ Žemės ūkio duomenų centrą su prašymu patikslinti durpžemių plotų žemėlapi, pateikdamas įrodymus (kai nustatyta, kad durpingas sluoksnis yra mažesnis nei 40 cm.), kad tokie plotai neturėtų būti laikomi durpžemėmis.

5. Įgyvendinant **3 GAAB standartą** „Draudimas deginti ariamąsias ražienas, išskyrus tuos atvejus, kai tai būtina dėl augalų sveikatos priežasčių“, pareiškėjams draudžiama deginti ražienas, išskyrus atvejus, numatytus Aplinkos apsaugos reikalavimuose lauko sąlygomis deginant augalus ar jų dalis, patvirtintuose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. 269 „Dėl Aplinkos apsaugos reikalavimų lauko sąlygomis deginant augalus ar jų dalis patvirtinimo“.

III SKYRIUS

SU VANDENS APSAUGA SUSIJUSIŲ STANDARTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

6. Įgyvendinant **4 GAAB standartą** „Apsaugos ruožų išilgai vandentakių įrengimas“, pareiškėjams draudžiama dirbti žemę ir paskleisti mineralines trąšas, augalų apsaugos produktus, mėšlą ir (ar) srutas vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose, kurios pažymėtos Paviršinio vandens telkinių apsaugos pakrančių apsaugos juostų sluoksnyje. Detalesnės Paviršinio vandens telkinių apsaugos pakrančių apsaugos juostų išskyrimo sąlygos numatytos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakyme Nr. 540 „Dėl paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, patvirtintame Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos (toliau – PVTAT) apraše.

6.1. Nepaisant PVTAT apraše išdėstytų sąlygų, mažiausias vandens telkinių pakrančių apsaugos juostų plotis negali būti mažesnis nei 3 m. Paviršinio vandens telkinių apsaugos pakrančių apsaugos juostose ganymas ar mulčiavimas nėra draudžiamas.

6.2. Nuo 2024 prie visų pareiškėjų laukuose esančių melioracijos griovių, kurie yra išskirti KŽS_DR5LT erdviniam duomenų rinkinyje, išskyrus, kai palei griovį deklaruojami ekologinio ūkio sertifikuoti laukai), privalo būti deklaruojamos palaukės su žoline danga (neįskaitant griovio šlaito). Minimalus palaukių plotis – 3 m. Palaukėse su žoline danga (Klasifikatoriaus III, IV, VI grupės kodai) ganymas ar mulčiavimas nėra draudžiamas. Palaukės gali būti naudojamos žemės ūkio technikos eismui, tačiau pareiškėjas privalo užtikrinti, kad žolinė danga išliks vyraujanti.

IV SKYRIUS

SU DIRVOŽEMIO APSAUGA IR KOKYBĖS GERINIMU SUSIJUSIŲ STANDARTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

7. Įgyvendinant **5 GAAB standartą** „Žemės dirbimo valdymas siekiant sumažinti dirvožemio degradacijos riziką ir eroziją, be kita ko, atsižvelgiant į šlaito nuolydį“, pareiškėjams, deklaruojantiems plotus Erozijai jautriose teritorijose (šlaitų, statesnių nei 12 proc. sluoksnis), privaloma:

7.1. neauginti kaupiamųjų žemės ūkio augalų – šakniavaisių ir šakniagumbių (Klasifikatoriaus kodai BUR, MOR, KAL, SVO, POR, ČES, SAL, RID, RDK, GRE, ROP, PAS, BUL, CUR, PAR, DAK, DAM);

7.2. kiekvienais metais laikotarpiu nuo lapkričio 15 d. iki kovo 1 d. užtikrinti bent minimalią žolinių augalų augmeniją (apsėjimas, ražienų laukai per žiemą arba palikti kitas augalų liekanas). Ražienų ar augalų liekanų dirbimas minimu laikotarpiu yra draudžiamas;

7.3. vaismedžių ir vaiskrūmių plotuose ir jų tarpueiliuose draudžiamas žemės dirbimas ir purenimas;

7.4. taikyti dirbimo skersai šlaito technologiją;

7.5. įžvelgiant Erozijai jautrių teritorijų nustatymo netikslumus, pareiškėjas gali kreiptis į VĮ Žemės ūkio duomenų centrą su prašymu patikslinti Erozijai jautrių teritorijų žemėlapi, pateikiant įrodymus, kad

tokie plotai neturėtų būti laikomi šlaitais, statesniais nei 12 proc. Žemėlapis tikslinamas pagal geodezininko kvalifikacijos pažymėjimą turinčio asmens tikslinamajame plote išmatuotus paviršiaus aukščio taškus pagal perimetrą, reljefo lūžio ir būdingose vietose. Aukščių taškai erozijos sluoksniui tikslinti turi būti matuojami kas 5 metrus, sudarant aukščio taškų tinklą;

7.6. už aprašo 7 punkte išdėstytų reikalavimų nesilaikymą taikomos GAAB reikalavimų pažeidimų sankcijos, tačiau jeigu nustatytas Erozijai jautrios teritorijos plotas deklaruojamame lauke yra mažesni nei 10 proc., bet ne didesnis kaip 1 ha, už reikalavimų nesilaikymą sankcija netaikoma.

8. Įgyvendinant **6 GAAB standartą** „Minimali dirvožemio danga siekiant išvengti, kad dirvožemis bus tuščias pažeidžiamiausiais laikotarpiais“, pareiškėjams kiekvienais metais nuo gruodžio 1 d. iki kovo 15 d. taikomi šie reikalavimai:

8.1. deklaruojantiems iki 50 ha paramai tinkamo ploto, ne mažesniame nei 50 proc. pareiškėjo deklaruotos ariamosios žemės plote (įskaitant ir sodų ir uogynų plotus) turi būti auginami žemės ūkio augalai arba paliekamos neapartos ražienos arba kitos augalų liekanos;

8.2. deklaruojantiems daugiau nei 50 ha paramai tinkamo ploto, ne mažesniame nei 65 proc. pareiškėjo deklaruotos ariamosios žemės plote (įskaitant ir sodų ir uogynų plotus), turi būti auginami žemės ūkio augalai arba paliekamos neapartos ražienos arba kitos augalų liekanos;

8.3. žemės dirbimas deklaruotuose plotuose su augaline danga ar augalų liekanomis nurodytu laikotarpiu yra draudžiamas;

8.4. juodąjį pūdymą (išskyrus juodąjį pūdymą ekologinių laukų apsaugos juostose) iki kiekvienų metų spalio 1 d. būtina apsėti arba apsodinti žemės ūkio augalais. Juodojo pūdymo apsėjimo reikalavimas netaikomas daugiamečių sodų ir uogynų plotuose;

8.5. GAAB 6 standarto įgyvendinimo reikalavimai netaikomi sodų ir uogynų plotuose, kurie einamaisiais metais yra įveisiami arba atnaujinami bei plotuose, kur einamaisiais metais buvo auginamos daržovės (Klasifikatoriaus kodai AGU, POM, DUK, AGK, POD, BUR, BRO, KOP, KOŽ, KOK, KOB, ART, MOR, KAL, SVO, POR, ČES, DAK, SAL, CUK, MOL, PAT, SLO, RID, RDK, AGR, PAP, GRE, RŪG, KRA, ŠPI, ROP, BAK, PAS, RAB, ŠPA, KRI, PAU, SLU, DAM), bulvės (kodas BUL) ir runkeliai (kodai CUR, PAR). Šiame papunktyje minimi daržovių plotai patenka į bendrą paraiškos plotą, skaičiuojant 8.1 ir 8.2 papunkčiuose išdėstytas ūkio dydžio sąlygas, tačiau nepatenka dangos procento sąlygas, t. y., į

9. Įgyvendinant **7 GAAB standartą** „Sėjomaina ariamojoje žemėje, išskyrus vandenyje auginamus pasėlius“, nuo 2024 m. pareiškėjai privalo laikytis minimalios augalų kaitos reikalavimo:

9.1. tas pats pasėlis negali būti auginamas ilgiau nei vieneri metai tame pačiame lauke, t. y. kitais metais po einamųjų metų turi būti auginamas kitas pasėlis nei einamaisiais metais;

9.2. tas pats pasėlis gali būti auginamas ir dvejus metus iš eilės (atsėliavimas) tame pačiame lauke su sąlyga, kad pirmaisiais atsėliavimo metais tame pačiame plote bus auginami ir posėliniai augalai (žirniai, pupos, sojos, lubinai, vikiai, avinžirniai, lęšiai, rapsai, garstyčios, ridikai, judros, pluoštinės kanapės, linai, facelijos, grikliai, rapsukai, saulėgražos, dobilai, barkūnai, seradėlės, šunažolės, eraičiniai, svidrės,

motiejukai, miglės, eraičinsvidrės, dryžučiai) (Klasifikatoriaus kodai: ŽIR, PUP, SJO, LUB, VIK, AVN, LEŠ, RAV, RAŽ, GAB, GAJ, RID, ALR, JUD, KAN, LIN, FAC, GRI, RAP, SAU, DOB, BAR, SER, GPŽ);

9.3. aprašo 9.2 papunktyje minimi posėliniai augalai turi būti nepertraukiamai išlaikomi dirvoje bent 6 savaites. Posėlis turi būti sėjamas po derliaus nuėmimo iki rugsėjo 5 d. ir matomas lauke iki spalio 10 d. Poselį galima išlaikyti trumpiau nei nurodyta, jei jis nepertraukiamai išlaikomas dirvoje bent 6 savaites, o pareiškėjas, pasėjęs poselį, ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas el. paštu poselis@nma.lt ar naudodamasis mobiliąja programėle „NMA agro“ informuoja Agentūrą apie sėją, nuroydamas valdos numerį, KŽS ir lauko numerius, tikslią sėjos datą, nuo kurios bus skaičiuojamas posėlio išlaikymo dirvoje terminas;

9.4. posėliniai augalai, auginami tais pačiais metais kaip ir pagrindinis pasėlis, negali būti laikomi augalų kaitos nariu. Posėlis negali būti naudojamas ganymui ar derliui gauti;

9.5. kukurūzų plotams netaikomi aprašo 9.1–9.4 papunkčiuose išdėstyti reikalavimai, jeigu pareiškėjų laikomų ūkinių gyvūnų santykis (vertinamas visų deklaruojamų plotų ir laikotarpiu nuo einamųjų metų sausio 1 d. iki birželio 30 d. laikytų ūkinių gyvūnų, pagal Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių 3 priede pateiktą lentelę perskaičiuotų į sutartinius gyvulius, vidurkio santykis) yra didesnis negu 0,3, arba jeigu pareiškėjas yra registruotas kaip pašarų augintojas pašarų registre (gaminantis tiekiantis rinkai augalininkystės produktus ir galintis pateikti to įrodymus) bei atitinka bent vieną iš šių sąlygų:

9.5.1. kiekvienais metais, po kukurūzų derliaus nuėmimo, iki kitų metų kukurūzų sėjos, užtikrina, kad dirva būtų padengta tarpiniais augalais (įsėlis, posėlis):

9.5.1.1. įsėlis (liucernos, dobilai, barkūnai, seradėlės, smilgos, pašiaušėliai, avižuolės, šunažolės, eraičinai, svidrės, motiejukai, miglės, visgės, eraičinsvidrės, dryžučiai, rapsai, baltosios ir rudosios, juodosios garstyčios, ridikai, judros, pluoštinės kanapės, linai, rapsukai, saulėgrąžos, žirniai, pupos, sojos, lubinai, vikiai, avinžirniai, lęšiai ar jų mišinys) (Klasifikatoriaus kodai: LIC, DOB, BAR, SER, GPŽ, RAV, RAŽ, GAB, GAJ, RID, ALR, JUD, KAN, LIN, RAP, SAU, ŽIR, PUP, SJO, LUB, VIK, AVN, LEŠ, BMI) sėjamas į pagrindinį paselį balandžio 1 d.–liepos 1 d. Įsėliniai augalai turi būti sudygę ir matomi lauke nuo pagrindinės rūšies augalų derliaus nuėmimo iki kitų metų kukurūzų sėjos – balandžio 15 d. Pareiškėjas, įsėjęs įsėlį, ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas el. paštu iselis@nma.lt ar naudodamasis mobiliąja programėle „NMA agro“ informuoja Agentūrą apie sėją, nuroydamas valdos numerį, KŽS ir lauko numerius, tikslią sėjos datą. Įsėlis negali būti naudojamas ganymui ar derliui gauti;

9.5.1.2. posėlis sėjamas po kukurūzų derliaus nuėmimo spalio 1 d.–lapkričio 30 d.; sėjant aprašo 9.2 papunktyje nurodytus augalus, kurie turi būti sudygę ir matomi lauke po pagrindinės rūšies augalų derliaus nuėmimo iki kitų metų kukurūzų sėjos – balandžio 15 d. Pareiškėjas, pasėjęs poselį, ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas el. paštu poselis@nma.lt ar naudodamasis mobiliąja programėle „NMA agro“

informuoja Agentūrą apie sėją, nurodydamas valdos numerį, KŽS ir lauko numerius. Aprašo 9.2 papunktyje minimas posėlis negali būti naudojamas ganymui ar derliui gauti;

9.5.2. kiekvienais metais užtikrina, kad lyginant su praėjusiais metais, 35 proc. valdoje esančio ariamosios žemės ploto skiriama kitam pasėliui auginti. Plotai, kuriuose per pastaruosius trejus metus pasėlis nebuvo pakeistas, ketvirtaisiais metais turi būti naudojami kitiems pasėliams auginti. Tarpiniai pasėliai, minimi aprašo 9.5.1 papunktyje, gali būti traktuojami kaip kitas pasėlis, siekiant šiame papunktyje išvardytų augalų kaitos tikslų;

9.6. aprašo 9 punkte išdėstytas reikalavimas netaikomas:

9.6.1. kai paraiškoje deklaruojama iki 10 ha ariamosios žemės;

9.6.2. kai paraiškoje deklaruotos pievos (Klasifikatoriaus IV, VI grupės kodai, GPŽ, DGP, DGA, DGI, EPT, EPG, SPT, 2PT-2, ŠLT, EBB, MNP, MNŠ, DKP, EKP, GPŽ, RZV, 5PT-7, 5PT-8, MAJ, DGJ) sudaro daugiau nei 75 proc. paramai tinkamo ploto;

9.6.3. kai paraiškoje deklaruoto pūdymo (kodai: PDŽ) ir (arba) ankštinių augalų (kodai: RZV, 5PT-7, 5PT-8, MAJ, DGJ, PUP, PPO, PPE, VUK, ŽIR, AVN, PEL, LEŠ, LUB, DOB, ESP, BAR, LIC, GAR, OŽI, SER, PER, AKM, BMI) plotai sudaro daugiau nei 75 proc. deklaruotos ariamosios žemės;

9.6.4. sertifikuotiems ekologiniams ūkiams pagal 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą Nr. 2018/848;

9.6.5. Klasifikatoriaus III ir IV grupės kodais deklaruotiems plotams.

V SKYRIUS

SU BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS IR KRAŠTOVAIZDŽIO APSAUGA IR KOKYBĖS GERINIMU SUSIJUSIŲ STANDARTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

10. Įgyvendinant **8 GAAB standartą** „Mažiausia ariamos žemės, skirtos negamybiniam plotams arba objektams, dalis, o visame žemės ūkio paskirties žemės plote – kraštovaizdžio elementų išlaikymas ir draudimas pjauti gyvatvores ir medžius paukščių veisimosi ir jauniklių auginimo sezonu“, pareiškėjams taikomi šie reikalavimai:

10.1. pareiškėjai privalo išsaugoti kraštovaizdžio elementų sluoksnyje išskirtus ir į pareiškėjų deklaruojamą ariamąją žemę patenkančius miškelius, tvenkinius ir kūdras;

10.2. plotuose, patenkančiuose į Paukščiams svarbių teritorijų sluoksnį, draudžiama kirsti ir genėti medžius ir gyvatvores paukščių jauniklių perėjimo ir augimo metu nuo kovo 1 d. iki rugpjūčio 1 d.;

10.3. nuo 2024 m. pareiškėjai ne mažiau nei 4 proc. savo deklaruojamos ariamosios žemės ploto turi skirti kraštovaizdžio elementams (įskaitant Trumpaamžių medingųjų augalų juostos ir Daugiamečių žolių juostos intervencinė priemonės plotus) ir / arba žaliajam pūdymui arba

ne mažiau 7 proc. savo deklaruojamos ariamosios žemės gali skirti tarpiniams augalams (įsėlis ir (arba) posėlis), arba azotą kaupiantiems augalams (azotą kaupiantys augalai, nurodyti Klasifikatoriaus II,

III grupėse ir deklaruotini kodu BMI,) su sąlyga, kad 3 proc. iš šių 7 proc. sudarys kraštovaizdžio elementai ir (arba) žaliasis pūdymas;

10.4. tarpinių pasėlių, minimų aprašo 10.3 papunktyje, ploto perskaičiavimo koeficientas yra 0,3, t. y. 1 m² atitinka 0,3 m² užskaitos ploto:

10.4.1. įsėlis sėjamas į pagrindinį pasėlį balandžio 1 d.–liepos 1 d., įsėjant aprašo 9.5.1.1 papunktyje minimus žolinius augalus, kurie turi būti sudygę ir matomi lauke po pagrindinės rūšies augalų derliaus nuėmimo nuo einamųjų metų rugsėjo 1 d. iki spalio 10 d. Įsėlį galima išlaikyti trumpiau nei nurodyta, jei jis nepertraukiamai išlaikomas dirvoje bent 6 savaites, o pareiškėjas po derliaus nuėmimo – ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas el. paštu iselis@nma.lt ar naudodamasis mobiliąja programėle „NMA agro“ informuoja Agentūrą apie sėją, nuroydamas valdos numerį, KŽS ir lauko numerius, tikslią sėjos datą, nuo kurios bus skaičiuojamas įsėlio išlaikymo dirvoje terminas. Įsėlis negali būti naudojamas ganymui ar derliui gauti. Įsėlinių augalų plotai, dalyvaujantys kompleksinės ekologinės sistemos veikloje „Tarpiniai pasėliai“, laikomi atitinkančiais GAAB 8 standartui keliamus reikalavimus;

10.4.2. posėlis sėjamas po ankstyvųjų bulvių, ankstyvųjų daržovių, javų arba rapsų derliaus nuėmimo liepos 1 d.–rugsėjo 1 d., sėjant aprašo 9.2 papunktyje nurodytus augalus, kurie turi būti sudygę ir matomi lauke po pagrindinės rūšies augalų derliaus nuėmimo nuo einamųjų metų rugsėjo 1 d. iki spalio 10 d. Posėlį galima išlaikyti trumpiau nei nurodyta, jei jis nepertraukiamai išlaikomas dirvoje bent 6 savaites, o pareiškėjas, pasėjęs posėlį, ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas el. paštu poselis@nma.lt ar naudodamasis mobiliąja programėle „NMA agro“ informuoja Agentūrą apie sėją, nuroydamas valdos numerį, KŽS ir lauko numerius, tikslią sėjos datą, nuo kurios bus skaičiuojamas posėlio išlaikymo dirvoje terminas. Jei pareiškėjas ketina auginti posėlį sėdamas žieminių augalų sėklas, paraiškoje jis privalo nurodyti posėlio rūšį (žieminių augalų – kodas ŽP) ir papildomai pasirinkti žieminio augalo kodą iš klasifikatoriaus (kaip nurodyta aprašo 9.2 papunktyje), kurį pareiškėjas, pateikęs prašymą Agentūrai, gali keisti iki einamųjų metų spalio 1 d. Posėlis negali būti naudojamas ganymui ar derliui gauti. Posėlinių augalų plotai, dalyvaujantys kompleksinės ekologinės sistemos veikloje „Tarpiniai pasėliai“, laikomi atitinkančiais GAAB 8 standartui keliamus reikalavimus;

10.5. tarpinių pasėlių (įsėlio ir posėlio) ir azotą kaupiančių augalų plotuose, minimuose aprašo 10.3 papunktyje, draudžiama naudoti augalų apsaugos produktus;

10.6. GAAB 8 įgyvendinimui skirtų kraštovaizdžio elementų, pūdyimo, tarpinių pasėlių ir azotą kaupiančių augalų plotuose derliaus nuėmimas ir ganymas yra draudžiamas, jeigu kitaip nenurodyta šio aprašo priede;

10.7. pareiškėjams netaikomas aprašo 10.3 papunktyje išdėstytas reikalavimas, kai paraiškoje:

10.7.1. deklaruojama iki 10 ha ariamosios žemės;

10.7.2. deklaruotos pievos (Klasifikatoriaus IV, VI grupės kodai, GPŽ, DGP, DGA, DGI, EPT, EPG, SPT, 2PT-2, ŠLT, EBB, MNP, MNŠ, DKP, EKP, GPŽ, RZV, 5PT-7, 5PT-8, MAJ, DGJ) sudaro daugiau nei 75 proc. paramai tinkamo ploto;

10.7.3. deklaruo tas pūdy mo (kodai: PDŽ) ir (arba) ankštinių augalų (kodai: RZV, 5PT-7, 5PT-8, MAJ, DGJ, PUP, PPO, PPE, VUK, ŽIR, AVN, PEL, LEŠ, LUB, DOB, ESP, BAR, LIC, GAR, OŽI, SER, PER, AKM, BMI) plotas sudaro daugiau nei 75 proc. ariamosios žemės.

11. 8 GAAB standarto įgyvendinimui tinkamų kraštovaizdžio elementų sąrašas pateikiamas šio aprašo priede.

12. Įgyvendinant **9 GAAB standartą** „Draudimas keisti „Natura 2000“ teritorijose esančių daugiamečių žolynų, kurie nustatyti kaip aplinkos požiūriu pažeidžiami daugiamečiai žolynai, paskirtų arba juos arti“, pareiškėjams draudžiama aplinkosaugos atžvilgiu pažeidžiamas daugiametes ganyklas arba pievas, t. y. patenkančias į pievų ir joms artimų buveinių, pelkių ir medžiais apaugusių natūralių buveinių teritoriją „Natura 2000“, arti ar jose vykdyti ne žemės ūkio veiklą. Tokias pievas galima atnaujinti – suarti ir atsėti, jeigu tokia galimybė numatyta gamtotvarkos plane. Pievų atnaujinimas ir atsėjimas gali būti vykdomas tik gavus raštišką Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos sutikimą.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Už GAAB reikalavimų nesilaikymą taikomos sankcijos, kaip nurodyta Sankcijų už geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų pažeidimus taikymo metodikoje.

14. Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2023 metų, išimtis gali numatyti kiti teisės aktai.
